

Liturgieproject 1: Openbaring 4: “De ontdekking van de hemel”.

Orde van dienst:

Welkom

Liturgie.

Stil gebed

Votum en zegengroet (Openbaring 1: 4, 5)

Psalm 92: 1, 2

Wet

Sela: “Ik ben”.

Gebed

Kinderen: “Zingen met je hart”.

Opwekking 430: “Heer, ik prijs uw grote naam”.

Introductie: In de hemel kijken.

Lezen: Openbaring 4

NLB 405 “Heilig, heilig, heilig”.

Tekst: Openbaring 4: 11

Preek

GK 68: 1, 3

Gebed

Collecte

LB 801

Zegen.

Inleiding op de dienst: over liturgie.

Onze wereld is vol muziek.

Het hart van het leven is de liefde. En die liefde wordt in muziek op allerlei manieren bezongen. De blijdschap om de liefde. De pijn. Het verlangen.

Onze wereld is vol muziek: duizenden mensen spelen gitaar of piano of drum of fluit.

Er zijn duizenden orkesten en zangers, koren en muziekgroepen.

Ze spelen muziek van Bach of van the Beatles of van Adèle.

De wereld is vol muziek.

Muziek, die het leven kleur geeft. Troost. Blijdschap.

Een manier om gevoelens te tonen.

Muziek bindt samen. Het is de taal van ons hart.

Daarom hoort muziek en zang ook bij God.

Ons heelal, onze wereld, ons leven, wil een spiegel zijn van Gods grootheid en liefde.

En Hij wil ons daarin laten delen.

Over het wonder van die liefde zingen we samen over. Thuis en in de kerk.

Daarom is samen zingen in de kerk, samen muziek maken zo mooi.

Soms word je meer geraakt door een mooi lied, dan door een preek.

Daar gaat het de komende weken over.

Over liturgie. Over het eren, groot maken van God met ons hele hart.

Kindmoment: "Zingen met je hart".

Dia.

Muziek voor God mag heel mooi zijn. Als je voor de koningin mag zingen, dan kies je je mooiste lied. De mooiste muziek.

Maar stel je voor, dat je voor God mag zingen.....!

Maar, ja, niet iedereen kan echt mooi zingen. Toch?!

Wie van jullie vindt, dat ie niet zo mooi kan zingen?

Zou je dan wel mee mogen zingen?

Ik hoorde laatst een mooi verhaal.

Er was een groot klooster in de bergen.

Dia.

Daar leefden monniken.

Ver weg van de gewone wereld.

Ze zorgen voor hun eigen groenten. Hun eigen brood en wijn.

Wat doen ze de hele dag?

Ze lezen veel de bijbel.

Ze bidden veel.

Ze schrijven mooie teksten.

En ze zingen veel.

Vroeg in de morgen komen ze al samen in de grote zaal. Om zes uur.

Wel honderd monniken.

Ja, een beetje vroeg natuurlijk, zes uur, maar dat vinden ze helemaal niet erg.

Een oude monnik speelt op een orgel.

En de abt, de leider van het klooster, is de dirigent. Dat doet hij heel graag. Mooie liederen uitkiezen. Zingen met zijn monniken. Tot eer van God.

Ze zingen wel een uur lang. Ze vinden zingen fijn.

En, weet je, elke morgen zit er hoog in de nok van de grote zaal een engel. En die engel luistert naar het gezang van de monniken. Hij geniet van hun zingen.

Elke morgen zit die engel er weer. Met een glimlach op zijn lippen.

Maar op een dag komt er een andere abt.

En die zegt: "Mooi, dat jullie zoveel zingen, maar, eh, ik heb eens staan luisteren, dat kan natuurlijk wel een stuk mooier!".

En wat doet hij?

Hij laat een echte dirigent komen uit de stad.

Eentje die les geeft op het conservatorium. Ja, ja.

En die moet ervoor zorgen, dat de muziek en de zang veel mooier wordt.

Die oude monnik achter het orgel wordt ontslagen. Dat kan echt niet meer. Die speelt zo langzaam! Er komt een echte organist.

Een die gestudeerd heeft op het conservatorium. Ja, ja.

Alle monniken moeten voorzingen voor die dirigent om te kijken of ze wel echt kunnen zingen. Er blijven maar twintig monniken over. Alle anderen hoeven niet meer te komen.

Hij zoekt andere liederen uit. En ze oefenen eerst een paar maanden lang.

Op een morgen gaan ze dan voor het eerst weer zingen in de grote hal.

Het klinkt heel mooi. Dat is waar.

Het orgel, de stemmen, de liederen, ja, veel mooier.

Maar, weet je, die engel zat er niet meer!

Wat zou dit verhaal betekenen?

Dat je muziek natuurlijk heel mooi mag zijn voor God.

Maar dat het vooral uit je hart moet komen.

Dat is voor God het mooiste.

Paulus schrijft: "...laat de Geest u vervullen en zing met elkaar psalmen, hymnen en geestelijke liederen, die Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Here Jezus Christus."

Voor de Schriftlezing: we kijken nu even in de hemel.

Misschien heb je dat altijd al gewild: "Bestaat de hemel? Hoe zou de hemel eruit zien?"

Voorals je iemand in de hemel hebt, waar je van houdt. Je man of vrouw, je kind of een goede vriend. Of je vader of moeder. Waar zijn ze? Kunnen ze God zien?

Hoe is het met ze?

Opeens komt de hemel erg dichtbij.

In Openbaring wordt de deur even op een kier gezet. Even wordt het kleed voor de ingang weggetrokken..... We mogen in de hemel kijken. Het komt even heel dichtbij.

Preek:

We houden in deze weken een "liturgie-project".

Wat is liturgie eigenlijk?

Waar denkt u aan bij het woordje "liturgie"?

Sommigen denken dan aan het lijstje met liederen, die we zingen en wat we lezen uit de bijbel. Kijk, dit is dan de liturgie voor vanmorgen. Dia.

Liturgie is dan wat we in de kerkdienst doen. Wat we zingen, lezen, vieren.

Weet u waar de Grieken in de oudheid aan dachten bij dat woordje?

Die dachten niet aan een kerkdienst. Maar gewoon aan dienst. De dienst, die je doet voor het land. Letterlijk is liturgie 'werk voor het volk'. Dia.

Werk voor de gemeenschap.

Als je in dienst ging, in het leger, dan deed je 'liturgie'. Werk, dienst, voor het volk.

Ja, zelfs belasting betalen was 'liturgie'.

Dienst voor het volk. Voor je land.

Dat voelt niet altijd zo.... ;-)

Nu snapt u ook de verschuiving naar de kerk: als een priester de tempel binnenging met het bloed van het lammetje, als hij een gebed uitsprak in de tempel of reukwerk op het altaar legde, dan deed hij dat namens het volk. Dia.

Dat deed hij niet voor zichzelf.

Daarom had hij ook de Efoed op zijn borst met de twaalf edelstenen daarop. En op die edelstenen de namen van de twaalf stammen van het volk Israël.

Hij droeg het volk mee de tempel binnen.

Hij deed dienst, werk, voor het volk in de tempel. Liturgie.

Nu hebben wij geen tempel meer.

En geen priesters, die dit werk in het Heilige voor ons doen.

Nu is Jezus onze hogepriester, die dit in de hemel voor ons doet. Dia.

Hij bidt voor ons voor de troon van God.

Hij pleit voor ons.

Hij pleit op grond van zijn eigen bloed voor vergeving voor zijn volk. Hij is het lam.

Hij draagt ons mee in zijn hart voor de troon van God.

Dat is dus liturgie.

Ja, het woordje liturgie gaat nog dieper.

Want vanuit de hemel zond Jezus de Heilige Geest. De Geest van God.

En die gaat ook werken voor het volk.

Die zorgt ervoor, dat het evangelie over Jezus op aarde klinkt. Die roept mensen bij elkaar in de kerk. Die doet daar de Bijbel open. Vanuit de hemel geeft Hij ons het avondmaal en de doop. Hij reikt psalmen aan om te zingen.

De Geest van Jezus verlicht mensen en geeft de gave om nieuwe liederen te maken en muziek. Lofliederen op het Lam. Over zijn Koninkrijk. Zijn liefde en macht.

In de kerk houden wij dus niet onze dienst, maar roept Jezus ons samen voor zijn dienst: Hij roept een volk samen. Hij werkt in onze harten.

Wij hebben het vaak over onze kerk en ónze diensten. En dat mag.

Maar ten diepste is het Jezus die ons dient. Het is zijn kerk en zijn kerkdienst.
Liturgie is dus vooral het werk dat Jezus doet voor zijn volk. In de hemel en op aarde.
De hemel is dichterbij dan je denkt.

Wij hebben op onze kerk een mooi, zwaar dak.
Erg prettig tegen de regen en de kou.
Maar eigenlijk zou u eens omhoog moeten kijken en dat dak wegdenken. Dan zou je beter begrijpen, dat de hemel eigenlijk heel dichtbij is.

*****

Ja, en Johannes mag dit echt. In de hemel kijken.
Hij is op het eilandje Patmos. In de Middellandse Zee.
In ballingschap.
Gevangengezet, omdat hij over de liefde en het offer van Jezus vertelde.
Zoals vele honderden christenen in zijn dagen worden vervolgd. Bespot.
Gevangen gezet. Zelfs gedood in de arena. Dia.
Zo gebeurde dat in de dagen van keizer Nero al. Dia.
Hij liet christenen zelfs levend op staken verbranden als fakkels bij zijn tuinfeesten.
Later onder Keizer Domitianus. Dia.
Keizers, die zich lieten vereren als een god. Hij liet zich "onze heer en god" noemen.
Voor hem moest je buigen. Zijn feesten moest je vieren.
Als je niet meedeed...
Als je ene vage Christus diende als koning...
Dan liep je gevaar.

Je kunt je indenken, dat dat voor de christenen in die dagen heel moeilijk was: ze geloven in Jezus. Hij is koning in de hemel. Hij heeft alle macht. Maar waarom beschermt hij hen dan niet? Waar is hij? Is de keizer machtiger dan Koning Jezus?
En nu mag Johannes, de leerling van Jezus, een blik werpen in de hemel.
In de troonzaal.
Even wordt het dak van zijn leven afgehaald. Hij mag de hemel ontdekken. Hij mag de Koning zien.
En wij mogen meekijken!

Wat ziet hij? Hij ziet een **deur**.
En een deur zegt: je mag hier niet zomaar binnenkomen!
Maar nu: die deur staat nu open! Een stem nodigt hem uit: "Kom binnen!".
Johannes komt binnen en het eerste wat hij ziet is een troon.
En op die troon zit God.
Hij kan God zelf niet zien. Want God woont in het licht en dat licht is voor mensenogen te veel. Te fel. Nog feller dan het licht van de zon.
De ziener kan God zelf niet zien.
Maar rondom de troon ziet hij hoe deze God wordt vereerd. Groot gemaakt.
Door engelen en mensen.
Door edelstenen en natuurverschijnselen.
Door liederen en fakkels.
Alles wat hij ziet kleurt en eert de grootheid van deze God. God is Koning!

*****

Laten we even naar een paar dingen kijken.
*Hij ziet een **troon**.
Hoog boven de troon van de keizer en van koningen en tirannen staat de troon van God.
Hij heerst in ons heelal.

Op aarde kan het stormen: oorlogen, vluchtelingen, tirannen, dood en leugen, koersen die rijzen en dalen.

Hoog daarboven troont God. In alle rust.

Gelukkig maar! God is er ook nog. Hij regeert. Ook al zie je dat niet altijd.

Die troon troost.

De boodschap is: "Meer dan de Keizer is hier!".

Wees niet ongerust, Johannes.

Schitterende **edelstenen** kleuren de veelkleurigheid van deze God. Zijn waardigheid.

Jaspis en sarder.

Juwelen tekenen al eeuwen de waarde van koningen en koninginnen.

Rondom de troon een **regenboog** in de kleuren van de smaragd.

De regenboog als teken van Gods trouw aan zijn schepping. Aan de zomer en de winter, het zaaien en oogsten. Aan eten en drinken. Aan de zeeën en de akkers. Aan de dieren en de mensen. Geen zondvloed, geen wereldwijd oordeel, over het kwaad van mensen.

God heeft geduld en geeft zijn schepping handenvol van zijn goedheid.

Kijk maar om je heen!

Rondom de troon klinken donderslagen en schieten bliksemschichten heen en weer.

Ze tekenen de majesteit en de macht van de God van de Sinaï. Hij heeft een arsenaal vol vernietigende krachten. Dus: weet wat je doet als je tegen deze God optrekt!

Om de troon staan 24 andere tronen.

En op die tronen zitten 24 mensen. **Oudsten**.

Wie zijn dat?

Oudsten zijn in de bijbel niet altijd oude mensen.

Het zijn meer de vroegere mensen.

Mensen, die veel van Gods grote daden hebben gezien. Mensen, die het hebben meegemaakt. De ooggetuigen. Zij zagen de tekenen in Egypte. Het pad door de zee. De wonderen in de woestijn. Ze hebben bij de Sinaï gestaan en zagen de bliksem en hoorden de donderslagen en de stem van God.

Het zijn de veteranen, die in de strijd hebben gestaan en hebben geleden. Zijn vernederd. Gesneuveld. Zoals zoveel christenen in de dagen van Johannes.

Oudsten zijn mensen die het hebben meegemaakt.

Maar nu: ze zitten op tronen! Ze regeren als koningen samen met God.

Ze dragen witte kleren. Als bloed en vuil is weggewassen.

En dragen kronen. Kransen. Als teken van de overwinning.

Oudsten: losers op aarde. Winnaars voor God.

Het is de echo op de woorden van Jesaja:

"Op die dag zal de HEER afrekenen
in de hemel met de machten van de hemel,
en op de aarde met de vorsten van de aarde.

Dan worden ze bijgedreven,
gevangen in een kuil, opgesloten in een kerker.
En na lange tijd zullen zij hun straf ontvangen.

Dan zal de heldere maan zich schamen,
de stralende zon van schaamte verbleken.

Want de HEER van de hemelse machten heerst op Sion,
in Jeruzalem wordt zijn luister getoond
aan de oudsten van zijn volk." (Jesaja 24)

Dia.

De troonzaal is dus ook een rechtszaal. Kwade machten komen niet weg met hun slechte daden. Hun machtsmisbruik en zelfverrijking. Straks komen de engelen met hun bazuinen en hun schalen vol van Gods toorn om het kwaad op de aarde te oordelen

Er staan zeven **fakkels** rondom de troon. Vurige fakkels. Zoals zeven lichten op de kandelaar in de tempel. Vuur als beeld van de Heilige Geest. Zeven fakkels om de volheid en de kracht van die Geest te tonen.

Johannes ziet vier **wezens**. Een dier als een leeuw, als een rund, als een arend en als een mens. Ze hebben ieder zes vleugels en overal ogen.

Het is zijn wezens uit zijn schepping. Van de aarde.

In hen raken de hemel en de aarde elkaar: de hemel is niet ver en de aarde is niet uit zicht.

Nu zijn zij in de hemel en eren God op zijn troon. Een en al oog voor zijn heerlijkheid.

En wat ziet Johannes dan?

Hij ziet en hoort hoe al die oudsten en wezens van de aarde rondom de troon, God grootmaken.

De vier wezens roepen dag en nacht: "*Heilig, heilig, heilig is God de Heer, de Almachtige, die is en die was en die komt*". Dia.

En telkens als die vier wezens dat roepen, sluiten de oudsten op hun tronen daarbij aan. Ze werpen zich voor hem neer, aanbidden God en werpen hun kransen voor zijn voeten neer en roepen: "*U komen alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want u hebt alles geschapen:*

uw wil is de oorsprong van alles wat er is!". Dia.

De aarde brengt God in de hemel eer.

Overal klinken de liederen, het eerbetoon.

Eén groot liturgieproject.

Het hart van die Liturgie is dat in de hemel de aarde lof brengt aan God.

Voor wat God op aarde heeft gedaan.

Zijn schepping. Zijn grote daden van redding en genade.

De lof klinkt daar voluit en in grote harmonie.

En op aarde?

Door de zonde werd de aarde een zwijgende planeet.

Het liefdeslied voor God verstomde.

Er klonken vaker wraakliederen. Oorlogstaal.

Het werd donker.

En als God niet naar de aarde toe was gekomen, was dat zo gebleven en was satan koning geweest. De vorst van de duisternis.

Maar de Here bleef naar zijn wereld toekomen. Want hij wil haar niet kwijt.

Hoe vaak hij ook werd afgewezen en verguisd.

Hij bleef komen. Bleef de mens zoeken. Bleef liefde geven.

Totdat hij op een dag zelfs zijn eigen zoon op aarde geboren liet worden. Jezus. Licht in een donkere wereld.

Bespot. Vervolgd. Gekruisigd. Jezus weet hoe hard de duisternis is.

Maar hij kwam vanuit de hemel op aarde en wijst ons nu de weg. De weg naar het hart van God. Naar zijn troon. Naar het leven.

En dat is niet ver weg.

De hemel is vlakbij. Eén harteklop, één zucht, en je staat voor God.

En waar Jezus is, als je zijn evangelie in je hart sluit, komt die hemel je leven binnen.

En daarom zingen wij: "*Heer, ik prijs uw grote naam, heel mijn hart wil ik u geven!*". Dia

Zoals die oudsten en de engelen en die wezens. Niet omdat ze moeten.

Maar omdat ze dat graag willen. Uit verwondering. Ze zingen met hun hart over de grootheid van God. Amen.